

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KVK/HSKV V	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Historie a současná koncepce ve VV		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	27.05.2024 08:58

Pracoviště / Zkratka	KVK / HSKVV			Akademický rok	2023/2024
Název	Historie a současná koncepce ve VV			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO
Zimní semestr	8 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Rozvrh	Ano			Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Počet dnů praxe	0
Hodnotící stupnice	1 2 3 4			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Předmět zprostředkuje základní znalosti o historickém vývoji výtvarné výchovy u nás i ve světě v kontextu dějinného vývoje české vzdělávací soustavy. Na tomto základě ústí do kritické analýzy současných koncepcí výtvarné výchovy, resp. výchovy umění u nás s ohledem na soudobé trendy světového vývoje oboru. Cílem předmětu je vybavit účastníky kompetencemi k vytváření studijních programů v rámci školy a k jejich poučené kritické reflexi a evaluaci s ohledem na širší souvislosti vývoje oboru.

Požadavky na studenta

Předpokladem pro získání zápočtu je úspěšné složení testu. Z termínu testu se lze odhlásit nejpozději den před testováním. Omluva bude přijata pouze na základě lékařského potvrzení o nemoci, dokladu o praxi apod.

Předpokladem pro získání zkoušky je úspěšné absolvování pohovoru zaměřeného na ověření okruhu znalostí, které jsou vymezeny obsahem předmětu.

Obsah

- 1/ Proč potřebujeme vv? Nástin dělení programových linií české vv v kontextu zahraničních vlivů.
- 2/ Počátky zájmu o dětský výtvarný projev. Komenský a jeho předstih. Vlivy ze zahraničí (Ruskin). První výzkumy dětských výtvarných prací, první časopisy věnované dětskému výtvarnému projevu.
- 3/ Umělecká výchova na přelomu století. Počátky našeho předmětu (kreslení a jeho vyučovací metody). Psychologizující tendence a jejich odraz ve vývoji předmětu.
- 4/ Vlivy alternativních pedagogických soustav a jejich odraz v českém školství. Konstruktivní pedagogika versus transmise.
- 5/ Socializace umění. Hostinský, Lichtwark.
- 6/ Avantgarda a její odraz ve vv. Konstruktivistické tendence versus psychologizující pojetí našeho oboru, zástupci jednotlivých pojetí a zahraniční inspirátoři (Loos, Bauhaus). VI. kreslířský kongres FEA, Praha.
- 7/ Výtvarná výchova po 2. svět. válce (do r. 1966). Koncepce tvořivosti, její předchůdci a následovníci. Vývoj předmětu vv a významné události z oboru. (INSEA, časopis Estetická výchova).
- 8/ Výtvarná výchova do r. 1989, koncepce tvořivosti. Problémy koncepce tvořivosti.
- 9/ Výtvarná výchova po r. 1989, současné tendence a proudy ve výuce vv. Pluralita současné teorie a praxe, programové linie vv.

Učitelovo pojetí výuky. Pojetí vv a zahraniční vlivy (videocentrické - VCAE, artcentrické - DBAE). Významné organizace a akce na poli našeho oboru.

10/ Rámcový vzdělávací program a vv. RVP a jeho zařazení v systému kurikulárních dokumentů.

11/ Tvorba školního vzdělávacího programu.

12/ Učitelovo pojetí vv.

13/ Koncepce výtvarné výchovy ve světě. Současné kongresy INSEA, ENViL apod.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Prof. Dr. Johannes Kirschenmann-Tenter (100%)
- **Přednášející:** Mgr. Jakub Havlíček (100%), Prof. Dr. Johannes Kirschenmann-Tenter (60%), PhDr. Martina Komzáková, Ph.D. (100%), Mgr. Monika Plíhalová (100%), PaedDr. Rudolf Podlipský, Ph.D. (20%), Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. (60%), PhDr. Věra Uhl Skřivanová, Ph.D. (20%)
- **Vede seminář:** Mgr. Jakub Havlíček (100%), PhDr. Martina Komzáková, Ph.D. (100%), Mgr. Monika Plíhalová (100%), PaedDr. Rudolf Podlipský, Ph.D. (20%), Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc. (60%), PhDr. Věra Uhl Skřivanová, Ph.D. (20%)

Literatura

- **Doporučená:** Uždil, Jaromír. *Čáry, klikyháky, paňáci a auta : výtvarný projev a psychický život dítěte*. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-599-7.
- **Doporučená:** Chobola. *Dětský kresebný projev a klasické jeho teorie..*
- **Doporučená:** Ebelová, Patricie. *Kapitoly z historiografie výtvarné výchovy v mezioborovém kontextu chapters of historiography of art education in interdisciplinary context*. Vyd. 1. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2011. ISBN 978-80-7394-261-8.
- **Doporučená:** Slavík, J. *Od výrazu k dialogu ve výchově (Artefiletika)*. Karolína, Praha, 1997.
- **Doporučená:** Vančát, Jaroslav. *Poznávací a komunikační obsah výtvarné výchovy v kurikulárních dokumentech*. Praha : MAC, 2003. ISBN 80-86015-90-4.
- **Doporučená:** Hazuková, Helena. *Příprava učitele na rozhodování ve výtvarné výchově. I.*. Praha : Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 1994.
- **Doporučená:** Roeselová, Věra. *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha : Sarah, 1997. ISBN 80-902267-2-8.
- **Doporučená:** Štech, Stanislav. *Škola stále nová : Freinetova "moderní škola", MCE - hnutí pedagogické kooperace, GFEN - Francouzská skupina Nové výchovy*. Praha : Karolinum, 1992. ISBN 80-7066-673-0.
- **Doporučená:** Vančát, Jaroslav. *Tvorba vizuálního zobrazení : gnozeologický a komunikační aspekt výtvarného umění ve výtvarné výchově*. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-975-8.
- **Doporučená:** Read, H. *Výchova uměním*. Odeon Praha, 1967.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na souhrnný test [6-30]	25
Kontaktní výuka	26
Celkem:	51

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Test,

Ústní zkouška,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Ústní zkouška,

Test,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnoticími metodami:

Test,

Ústní zkouška,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

užívat poznatky z předmětu Základy společenských věd vyučovaného na středních školách, zejména na gymnáziích.

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

vyhledávat informace v dostupné odborné literatuře a ostatních zdrojích;

rozlišit věrohodné informace od nevěrohodných;

vypracovat odborný text.

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů a vlastním názoru na jejich řešení,

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s diskusí,

Analyticko-kritická práce s textem,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s aktivizací studentů,

Přednáška s demonstrací,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

Samostudium,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

popsat historický vývoj výtvarné výchovy u nás i ve světě v kontextu dějinného vývoje české vzdělávací soustavy;

objasnit provázanost jednotlivých etap vývoje s ohledem na chronologické a kontextové souvislosti;

porovnat vývoj oboru s problematikou příbuzných disciplín u nás i v zahraničí.

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

nahlížet, posuzovat a porovnávat historické oborové dokumenty;

analyzovat současné koncepce výtvarné výchovy, resp. výchovy umění u nás s ohledem na soudobé trendy světového vývoje oboru;

navrhovat vzdělávací programy v rámci školy a podstoupit je poučené kritické reflexi a evaluaci s ohledem na širší souvislosti vývoje;

analyzovat vlastní pojetí výuky a obhajovat ho v kontextu výsledků dosažených v oboru.

Obecné způsobilosti - po absolvování předmětu je student schopen:

mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2023	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2020	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	ZS
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2021	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	ZS
Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy	Navazující	Prezenční	Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a ZUŠ	1	2022	2023	Povinné předměty - obor a oborová didaktika	A	1	ZS